

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
& ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ
ΘΕΜΑΤΩΝ**

Τηλ. επικ.: 213.130.7023

213.130 7224

Email: koinouvouleftikos@justice.gov.gr

Αθήνα, 13 -11 - 2025

Αρ. Πρωτ.: 260

Προς:

Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

Κοιν.:

Υπουργό Εσωτερικών
(ηλεκτρονική διαβίβαση Ερώτησης)
2.Βουλευτή: κ. Γ. Σταμάτη
(δια της αρμόδιας Υπηρεσίας
της Βουλής των Ελλήνων)

Ερώτηση: 422/20-10-2025

Σε απάντηση της υπ' αριθ. 422/20-10-2025 Ερώτησης που κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων ο βουλευτής κ. Γ. Σταμάτης, με θέμα: *«Μετάβαση σε ένα σύστημα υποστηριζόμενης λήψης αποφάσεων για άτομα με αναπηρία»*, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία συστάθηκε και συγκροτήθηκε η υπ' αριθ. 35762/Φ.371/21-05-2024 Ομάδα Εργασίας (ΑΔΑ: ΨΑΘΣΩ-70Β), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, με αντικείμενο τη μελέτη του θεσμικού πλαισίου της Δικαστικής Συμπράστασης (άρθρα 1666- 1686ΑΚ) και υιοθέτησης του θεσμού της υποστηριζόμενης λήψης αποφάσεων.

Η εν λόγω ομάδα εργασίας ολοκλήρωσε τις εργασίες της τον Ιανουάριο του 2025 και παρέδωσε σχέδιο νόμου τροποποίησης των άρθρων 1666 έως 1688 του Αστικού Κώδικα, με σκοπό τον εκσυγχρονισμό του θεσμού της Δικαστικής Συμπράστασης και την προσαρμογή της χώρας στα διεθνή πρότυπα.

Το σχέδιο νόμου ανταποκρίνεται στο άρθρο 12 της Σύμβασης και στις Τελικές Παρατηρήσεις και Συστάσεις της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών και, συγκεκριμένα, στην αντικατάσταση του συστήματος υποκαθιστώμενης λήψης αποφάσεων, συμπεριλαμβανομένων των μηχανισμών δικαστικής συμπράστασης, με το καθεστώς της υποστηριζόμενης λήψης αποφάσεων που σέβεται την αυτονομία, τη θέληση και τις προτιμήσεις του ατόμου που πρόκειται να τεθεί σε αυτό το καθεστώς.

Άξονα των προτεινόμενων ρυθμίσεων αποτελούν ο σεβασμός και η πλήρης διασφάλιση των δικαιωμάτων, με την παροχή εγγυήσεων ότι δεν θα υφίστανται καταχρηστικές συμπεριφορές σε βάρος της ζωής, της περιουσίας και της προσωπικότητας των ατόμων. Αλλάζει η επί πολλές δεκαετίες κυρίαρχη αντίληψη ότι η αναπηρία ή το σωματική/ψυχική ασθένεια οδηγεί αδιακρίτως σε επ' αόριστον απώλεια της ικανότητας λήψης αποφάσεων και, εν πολλοίς, της δικαιοπρακτικής ικανότητας.

Επίσης, επιδιώκεται η αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου προστασίας των ατόμων που τίθενται υπό το καθεστώς της δικαστικής συμπαράστασης, με σκοπό τον εκσυγχρονισμό και την προσαρμογή της χώρας στα διεθνή πρότυπα.

Σύμφωνα με τις συστάσεις της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες (Σύμβαση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες, που κυρώθηκε με τον ν. 4074/2012, Α' 88), επιβλήθηκε στα συμβαλλόμενα κράτη να αναθεωρήσουν τις εθνικές διατάξεις που προβλέπουν θεσμούς υποκατάστασης στη λήψη αποφάσεων και να λάβουν άμεσα μέτρα για τη νομοθέτηση πολιτικών προς κατάργηση αντίστοιχων καθεστώτων και την αντικατάστασή τους με μοντέλα υποστηριζόμενης λήψης αποφάσεων που σέβονται την αυτονομία, τη βούληση και τις προτιμήσεις του ατόμου με αναπηρία.

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, εισάγεται η δικαστική μέριμνα, με δυνατότητα είτε αναπλήρωσης είτε περιορισμού της δικαιοπρακτικής ικανότητας του προσώπου από τον ασκούντα αυτήν (πλήρως ή μερικώς), η οποία αντικαθιστά τη, στερητική ή επικουρική, δικαστική συμπαράσταση. Έτσι, επιχειρείται η αναβάθμιση του θεσμού και η ενίσχυση της προστασίας και φροντίδας των ατόμων που τίθενται υπό το καθεστώς της, παρέχοντας επιπλέον τη δυνατότητα υποβολής ενός προσώπου σε καθεστώς υποστηριζόμενης λήψης αποφάσεων, προκειμένου το υποστηριζόμενο άτομο να αποφασίζει πλέον αυτόνομα, χωρίς δηλαδή τη τυχόν συναίνεση του συμπαραστάτη όπως συμβαίνει σήμερα, με σεβασμό στην προσωπικότητα και την αληθή βούλησή του.

Περαιτέρω, συστήνεται Μητρώο Δικαστικής Μέριμνας, στο οποίο θα καταχωρίζονται όλες οι αποφάσεις που διατάσσουν την υποβολή προσώπου σε δικαστική μέριμνα, καθώς και τα κρίσιμα στοιχεία κάθε υπόθεσης, με σκοπό τη δημιουργία αρχείου και την τήρηση στατιστικών. Θεσπίζεται, επιπλέον, υποχρέωση περιοδικού επανελέγχου της απόφασης δικαστικής μέριμνας ανά τριετία, με σκοπό ενδεχόμενη αναθεώρηση ή και άρση της, προς το συμφέρον του ατόμου.

Σημειωτέον επίσης ότι θα δίδεται η δυνατότητα διαλειτουργικότητας μεταξύ των αρμοδίων υπηρεσιών για την άντληση των απαραίτητων δικαιολογητικών κατά την κατάθεση της αίτησης δικαστικής μέριμνας, καθώς και ενεργοποίησης των ηλεκτρονικών επιδόσεων, με σκοπό τον περιορισμό των εξόδων και την επιτάχυνση της διαδικασίας.

Τέλος, σας γνωρίζουμε ότι αρμόδιος να σας ενημερώσει ως προς το τρίτο ερώτημα που αφορά την εξέταση της δυνατότητας άρσης των περιορισμών του εκλογικού δικαιώματος για τα άτομα με νοητική αναπηρία είναι ο Υπουργός Εσωτερικών στον οποίο διαβιβάζεται ηλεκτρονικά η ως άνω Ερώτηση.

Με εντολή Υπουργού
Ακριβές αντίγραφο
Η Προϊσταμένη του Γραφείου

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ

Γαβριέλα Σαρρή

Αριθμός σελίδων εγγράφου: ...2...
Αριθμός σελίδων συνημμένων:0...
Σύνολο σελίδων: 2